

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC235
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T589 (1) en (2)

datum uitspraak 04/11/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken,
advocaat te Leiden,

te voldoen door:

de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen,
gevestigd te Cuijk,
hierna te noemen: BCS,

en

de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes,
gevestigd te Eindhoven,
hierna te noemen OLVL.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 3 december 2012, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie, beide gedateerd op 25 september 2012.

Het betreft het advies met zaaknummer 2011T589 (1), waarin het seksueel misbruik gepleegd door wijlen [naam], ook genaamd broeder [naam] (hierna: [naam]) gegrond is verklaard en de brief van 20 november 2012, waarin BCS te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door BCS ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Voorts gaat het om het advies met zaaknummer 2011T589 (2), waarin het seksueel misbruik gepleegd door wijlen [naam], ook genaamd broeder [naam] (hierna: [naam]) gegrond is verklaard en de brief van 10 november 2012, waarin OLVL te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Ook het door OLVL ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 De voorzitter van de Compensatiecommissie heeft op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Van Duyneveldt voornoemd heeft namens verzoeker de gestelde vermogensschade toegelicht bij brief van 16 april 2013. OLVL en BCS zijn in de gelegenheid gesteld daarop te reageren. OLVL en BCS hebben dat gedaan in een gezamenlijk namens hen opgestelde brief van 21 mei 2013. BCS heeft voorts nog gereageerd bij brief van 13 oktober 2013.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook OLVL en BCS hebben de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen m.b.t. het misbruik door [naam] en door [naam] zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in de beide adviezen gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2. misbruik door [naam]

Verzoeker was door de Raad voor de Kinderbescherming in [internaat] te [plaats] geplaatst. Verzoeker is daar verbleven van februari 1966 tot 1970. Buiten kwam verzoeker regelmatig [naam] tegen, die hem uitnodigde mee te komen naar zijn kamer. Broeder [naam] gaf vervolgens snoep aan verzoeker, waarna [naam] hem begon te strelen. Hij betastte het geslachtsdeel van verzoeker en zoende hem in zijn nek. Ook pakte broeder [naam] de hand van verzoeker die hij naar zijn geslacht leidde en zo trok hij zichzelf af. Aannemelijk is geworden dat verzoeker in de periode van februari 1966 tot december 1967 eenmaal per veertien dagen of per maand door verzoeker seksueel is misbruikt op de wijze zoals hierboven genoemd. Verzoeker heeft het misbruik destijds niet kunnen vertellen aan anderen, behalve aan zijn oudere broer. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik negen jaar oud.

2.3 misbruik door [naam]

Verzoeker verbleef van 1970 tot 1973 in [internaat] in [plaats], alwaar hij op last van de Raad voor de Kinderbescherming was geplaatst. [naam] was hoofd van de keuken in [internaat]. Hij heeft verzoeker seksueel misbruikt. Dit gebeurde onder andere in de provisiekelder onder de keuken, waar verzoeker naar toe werd gestuurd om nieuwe ingrediënten te halen als iets op was. [naam] kwam verzoeker dan nagelopen naar de kelder en zette verzoeker dan klem tegen de muur. Hij pakte de hand van verzoeker om op zijn eigen geslacht te leggen en probeerde tegelijkertijd het geslacht van verzoeker aan te raken. Dit gebeurde over de kleding heen. Ook probeerde [naam] verzoeker in zijn hals te zoenen. Verzoeker is al met al in de periode van 1970 tot december 1973 eenmaal per drie weken door [naam] seksueel misbruikt op de hierboven beschreven wijze. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 12 tot 13 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk adviezen van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2011T589 (1) en tegen [naam] met zaaknummer 2011T589 (2), waarin de klachten gegrond zijn verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissingen van de BCS respectievelijk de OLVL tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4^e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 meerdere daders en verschillende R.K.-instellingen

Het feit dat sprake is van twee daders verbonden aan twee verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.-instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instelling anderzijds.

3.4 categorie-indeling misbruik [naam] en [naam]

Gelet op het jegens verzoeker door [naam] en [naam] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik gepleegd door [naam] en [naam] ieder afzonderlijk beschouwd ingedeeld dient te worden in categorie 3, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling. Dit brengt met zich dat -zoals uiteengezet onder 3.2 en 3.3- de aanvraag ingedeeld wordt in categorie 3.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering

volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie is namens verzoeker bij brief van 16 april 2013 de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker heeft vanaf 1976 in de [sector] gewerkt. Vanwege grote psychische problemen voortkomend uit het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan, had hij een hoog ziekteverzuim. Hierdoor is hij door zijn toenmalige werkgever in een lagere functieschaal ingedeeld. Dit heeft tot vermogensschade geleid die wordt begroot op €15.000.-

Voorts is verzoeker veelvuldig opgenomen geweest wegens complexe psychische/psychiatrische problemen, zoals suïcide-ideaties en chronische PTSS. Door zijn disfunctioneren heeft hij schulden gemaakt en is zijn huis bij opbod verkocht. De hierdoor ontstane schade wordt begroot op €10.437,--.

Sinds 2004 heeft verzoeker een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering en vanaf 2011 is verzoeker volledig arbeidsongeschikt verklaard. Hoewel een bedrijfsongeval in [jaartal] de directe aanleiding was voor de arbeidsongeschiktheid, speelden ook de ernstige psychische problemen een rol bij zijn disfunctioneren en zijn arbeidsongeschiktheid. Ook in de periode vóór [jaartal] was reeds sprake van tijdelijke periodes van arbeidsongeschiktheid. Verzoeker maakt ook aanspraak op een vergoeding voor gemaakte reiskosten voor therapie en voor in de toekomst nog te lijden schade, voortvloeiend uit zijn arbeidsongeschiktheid. De totale schade wordt begroot op €305.499,--.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt OLVL en BCS

4.3 OLVL en BCS hebben in een namens beide congregatie³ opgestelde brief van 21 mei 2013 gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld. OLVL en BCS erkennen zonder meer de aanspraak van verzoeker op een vergoeding voor immateriële schade, zeker gelet op het feit dat verzoeker door twee personen seksueel is misbruikt.

Wel wijzen zij er op dat ook sprake is geweest van andere (mogelijk) schadeveroorzakende omstandigheden in het leven van verzoeker. Ook wijzen zij op problemen in het gezin van herkomst, het bedrijfsongeval in [jaartal] en het feit van algemene bekendheid dat het in de

[sector] gebruikelijk is om veel kort durende werkzaamheden te hebben. De bepaling van de hoogte van de toe te kennen compensatie laat zij over ter beoordeling van de Compensatiecommissie.

BCS heeft bij brief van 13 oktober 2013 voorts nog te kennen gegeven zich te refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld en overweegt als volgt.

4.6 De Compensatiecommissie is van oordeel dat zonder gerede twijfel aannemelijk is dat verzoeker substantiële schade heeft geleden die veroorzaakt is door het hem aangedaan seksueel misbruik. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afweging.

Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoeker strafbaar seksueel gedrag heeft ontwikkeld en dat de oorzaak daarvoor gezocht moet worden in het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan. Dit dwangmatig delictgedrag van verzoeker heeft geleid tot contacten met politie en justitie. Uit de verklaring d.d. 4 september 2012 van [naam] (psycholoog) valt af te leiden dat verzoeker in verband hiermee reeds in 1990 ruim een jaar opgenomen is geweest in een psychiatrische inrichting. De toen gestelde diagnoses waren dat sprake was van een gedragsstoornis, depressieve trekken en PTSS-klachten. Verzoeker is daarvoor tevens medicamenteus behandeld.

In 2003 is verzoeker door zijn huisarts daarvoor wederom verwezen. Hij heeft van medio 2004 tot eind 2006 deelgenomen aan een therapieprogramma ter aanpassing van zijn afwijkende gedrag. Tot maart 2009 is hij onder behandeling gebleven. Thans is verzoeker wederom onder behandeling. Hoewel de verklaring van [naam] afkomstig is van een eigen behandelaar en is opgesteld met het oog op deze procedure, kent de Compensatiecommissie daaraan waarde toe met name omdat het relevante feiten bevat die dateren van jaren terug waaronder gestelde diagnoses van voormalige behandelaren van verzoeker.

De bovengenoemde psychiatrische problematiek in samenhang bezien met de vele vast te stellen periodes van uitval voor het werk, leiden er toe dat het zonder meer aannemelijk is dat verzoeker substantiële inkomens- en pensioenschade heeft geleden door het hem aangedane seksueel misbruik.

De Compensatiecommissie is evenwel van oordeel dat niet alle gestelde schade daaraan toegerekend kan worden, omdat is gebleken dat in het leven van verzoeker ook sprake is geweest van andere schadeveroorzakende factoren, waaronder het ongeval in 2004 en de lichamelijke klachten, waarvan de financiële gevolgen in redelijkheid niet kunnen worden toegerekend aan BCS en OLVL.

Dit geldt ook voor de schade volgend uit het bij opbod verkopen van zijn huis, aangezien de Compensatiecommissie deze schadepost niet toerekent aan het seksueel misbruik, omdat zij het verband daartussen als te ver verwijderd beschouwt, terwijl bovendien niet zonder gerede

twijfel is komen vast te staan dat deze schade voor rekening van verzoeker is gebleven. Aangezien de gedeeltelijk aan het seksueel misbruik toe te rekenen vermogensschade niet concreet kan worden vastgesteld, zal deze worden geschat.

4.7 De Compensatiecommissie komt tot het oordeel dat, mede gelet op de in de compensatieregeling geformuleerde toerekening van de vermogensschade als omschreven in artikel 5 sub 5, in dit geval een bedrag van €60.000,- alle omstandigheden in aanmerking genomen een billijke tegemoetkoming voor de geleden materiële en immateriële schade.

4.8 Gelet op het aandeel in het misbruik van [naam] die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van de BCS enerzijds en het aandeel van [naam] die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van het OLVL anderzijds, komt het de Compensatiecommissie voor dat een verdeling, waarbij de BCS en OLVL ieder € 30.000,-- betalen, een passende verdeling zou zijn.

4.9 Verzoeker heeft een nota overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €2.498,65. Nu vermogensschade zowel aan de orde is in de verhouding met de BCS als in de verhouding met de OLVL, komt een verdeling, waarbij de BCS en de OLVL ieder de helft betalen als een passende verdeling voor.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als en adviseert:

- de BCS aan verzoeker te betalen een bedrag van €30.000,--- alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.249,32, inclusief kantoorkosten en BTW,
- de OLVL aan verzoeker te betalen een bedrag van €30.000,---, alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.249,32 inclusief kantoorkosten en BTW,

welke bedragen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak dienen te zijn voldaan

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 04/11/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter